

ת"פ 2478/09 - מדינת ישראל נגד ר א

בית משפט השלום בירושלים

21 יולי 2014

ת"פ 2478-09 מ.י. נ' א

בפני בעניין: כב' השופטת חגית מאק-קלמנוביץ, ס. נשיא מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

ר א

הנאשם

ע"י ב"כ אנוואר אבו קטיש

גזר דין

העובדות וטענות הצדדים

הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירות של הפרעה לשוטריבמילוי תפקידו לפי סעיף 572 לחוק העונשין התשל"ז - 1977 (להלן: החוק), ידיעה כוזבת על עבירה מסוג פשע לפי סעיף 542 לחוק מעשה הפזיזות אורשלות לפי סעיף 223 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום בו הורשע הנאשם, הנאשם רכב על קטנוע, ביצע פניית פרסה אסורה, וכשהתבקש על ידי ניידת משטרה לעצור נמלט מהמקום בנהיגה בלתי זהירה, ולאחר מכן הגיש תלונה כוזבת על גניבת הקטנוע.

הנאשם נשלח לשירות המבחן לקבלת תסקיר. בשני תסקירים שהוגשו תוארו בעיות שונות של הנאשם, כולל הפרעות קשב וריכוז קשות וקשיים שונים בלימודים וביכולת הריכוז, וכן בעיות נפשיות שונות. בשנים האחרונות הנאשם אף סובל מבעיות נפשיות המשפיעות על תפקודו ומצוי בטיפול נפשי. קצינת המבחן אף הדגישה בשני התסקירים שהוגשו כי הנאשם הכחיש את ביצוע העבירות המיוחסות לו. בסופו של דבר המליץ שירות המבחן על עונש של עבודות שירות. הנאשם נשלח, איפוא, לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, מבלי שהיה בכך כדי להביע עמדה לגופו של עניין.

הממונה על עבודות השירות הבהירה כי על מנת לחוות את דעתה נדרש אישור מהרופא הפסיכיאטרי המטפל בנאשם. לנאשם ניתנו הזדמנויות להעביר את חוות הדעת אל הממונה, אך בסופו של דבר חוות הדעת של הרופא המטפל לא הועברה לממונה, כך שאין בפני חוות דעת הקובעת התאמה של הנאשם לבצע עבודות שירות, ויש לראות את הנאשם כמי שלא נמצא מתאים לכך.

בטיעונים לעונש טעמנה ב"כ המאשימה למתחם ענישה הנע בין ארבעה חודשי מאסר בפועל לשנת מאסר. היא טענה כי מדובר בעבירה המסוכנת לציבור וכי הזמן שעבר אינו צריך להיזקק לזכות הנאשם שכן הנאשם הוא הנושא

באחריות לכך. התובעת ביקשה להטיל על הנאשם עונש של 5-8 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. היא התנגדה לריצוי המאסר בעבודות שירות.

ב"כ הנאשם טען כי העבירה המיוחסת לנאשם היא בעיקרה עבירת תעבורה וכי הנאשם פעל בשיקול דעת מוטעה ותו לא. הוא ציין כי הנאשם סובל מבעיות נפשיות ומטופל פסיכיאטרית וכן על ידי גורמים חברתיים. כמו כן ציין כי לנאשם חובות כבדים בהוצאה לפועל. הסניגור התייחס לזמן שעבר מאז ביצוע העבירה בשנת 2008. הוא ביקש שלא להחמיר עם הנאשם ולהעדיף את הפן השיקומי, ולהסתפק בעונש של מאסר על תנאי ולחלופין עבודות שירות.

אביו של הנאשם אף הוא טען כי הנאשם סובל מבעיות נפשיות ומטופל. הנאשם עצמו טען כי הוא חף מפשע ולא ביצע כל עבירה.

מתחם הענישה ההולם

מאחר שהמעשים בהם הורשע הנאשם מהווים רצף אחד של אירועים, אני סבורה שיש לקבוע להם מתחם אחד.

מעשיו של הנאשם פגעו במספר ערכים מוגנים: נהיגתו הבלתי זהירה העמידה בסכנה את המשתמשים האחרים בדרך ובעיקר את הולכי הרגל. העבירות של הפרעה לשוטר וההודעה הכוזבת פגעו בעבודת המשטרה וביכולתה לבצע את תפקידיה, ובכך גרמו לפגיעה בשלטון החוק ובאכיפתו.

העונש ההולם נובע במידה רבה ממידת החומרה המאפיינת את העבירות שבוצעו. בעבירת הנהיגה בפזיזות בפרט, קיימת שונות רבה, כאשר בנסיבות חמורות הכוללות נהיגה במהירות גבוהה במיוחד, אי ציות לרמזורים, נהיגה בניגוד לכיוון התנועה וכדומה, חומרת העבירה ומידת הסכנה שיש בה מצריכות הטלת עונש מאסר בפועל ממש, לעיתים לתקופה לא קצרה. בענייננו לא התקיימו נסיבות מחמירות אלו. תיאור העובדות כפי שפורט בהכרעת הדין כולל בעיקר אי ציות לכריזת השוטרים ולהוראות לעצור. מעשי העבירה העיקריים אותם ביצע הנאשם הם אי הישמעות להוראות השוטרים, ההימלטות מהם ולאחר מכן הגשת התלונה הכוזבת. עבירות אלו אינן בעלות אותה חומרה יתרה שיש בעבירות הנהיגה בפזיזות בנסיבות מחמירות. על כן אני סבורה כי מתחם הענישה לעבירות בהן הורשע הנאשם נע בין עונש שאינו כולל מאסר בפועל לבין מאסר למשך מספר חודשים.

העונש הראוי במקרה זה

תיארתי לעיל כי בעקבות המלצת שירות המבחן הנאשם נשלח לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות, אך לא נמצא מתאים לבצע עבודות שירות לאחר שלא הובררה התאמתו הרפואית - נפשית.

שירות המבחן לא המליץ להטיל על הנאשם עונש של של"ץ. ניתן להניח כי כשם שלא נמצא מתאים לעבודות שירות, הנאשם לא יתאים גם לביצוע של"ץ.

מתסקיר שירות המבחן עולה, כאמור, כי מצבו הנפשי של הנאשם אינו יציב. הוא מצוי בטיפול תרופתי ואחר

ומתקשה בתפקוד יום יומי. מפאת צנעת הפרט של הנאשם לא ארחיב את הדיבור בנושא זה.

סעיף 40ט(א) לחוק העונשין מפרט נסיבות הקשורות בביצוע העבירה שעל בית המשפט לשקול במסגרת מתחם הענישה, ככל שהן משפיעות על חומרת העבירה ועל אשמו של הנאשם. ס"ק 6 באותו סעיף מונה בין שיקולי בית המשפט את **"יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו..."**. ס"ק 9 דן בשיקול נוסף, **"הקרבה לסייג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה'1"**. אני סבורה שמצבו המנטלי של הנאשם, כפי שעולה מהתסקירים שהוגשו ותואם את התנהגות הנאשם בבית המשפט, אמנם אינו עולה כדי פטור מאחריות פלילית אך מהווה גורם שיש להביא בחשבון בגזירת עונשו.

שיקולים נוספים שבהם יש להתחשב הם העובדה שמדובר באירוע פלילי יחיד ולנאשם אין הרשעות קודמות, הנסיבות המקלות יחסית בעבירת הנהיגה בפזיזות, כאשר נהיגתו של הנאשם לא התאפיינה בנסיבות חריגות היוצרות סכנה ממשית, כפי שפירטתי לעיל.

ב"כ הנאשם התייחס גם לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה. אני סבורה שבמקרה זה אין לייחס לשיקול זה משקל משמעותי, מאחר שההליכים התמשכו בשל דחיות חוזרות ונשנות שנדרשו לבירורים הקשורים במצבו של הנאשם, קבלת חוות דעת פסיכיאטרית, תסקירים, חוות דעת הממונה על עבודות השירות וכו'.

לנוכח כל האמור אני סבורה שענשו של הנאשם צריך להיות ברף הנמוך של מתחם הענישה.

לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונש כדלקמן:

1. מאסר על תנאי לארבעה חודשים למשך שלוש שנים על העבירות בהן הורשע הנאשם.
2. קנס בסך 2,500 ₪ שישולם ב-10 תשלומים שווים החל מיום 1.9.14 ובכל 1 לחודש בחודשים שלאחר מכן.
3. פסילת רשיון נהיגה על תנאי לשלושה חודשים למשך שלוש שנים על עבירה של נהיגה בפזיזות.

ניתן היום, כ"ג תמוז תשע"ד, 21 יולי 2014, בנוכחות הצדדים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים בתוך 45 יום.